

Beraad Gooise Meren

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Gooise Meren
t.a.v. mw. A. Kralt, beleidsadviseur Sociaal Domein

Bussum, 17 december 2021

Betreft: advies van het Beraad op het Beleidsplan en actieplan 2022 mantelzorgondersteuning Gemeente Gooise Meren

Geacht college,

Hierbij ontvangt u het advies van Het Beraad Gooise Meren op het Beleidsplan en actieplan 2022 mantelzorgondersteuning Gemeente Gooise Meren.

Observaties en overwegingen vooraf

De volgende thema's zijn voor het Beraad van belang m.b.t. adequate ondersteuning van mantelzorgers in de Gooise Meren:

- Is de doelgroep van de mantelzorger scherp in beeld? Op welke soorten van mantelzorgers richt het plan zich? Wie zijn het? Welke leeftijden? Wat weten we van hun behoeften? Hoe en via welke kanalen zijn ze te bereiken?
- De kernopgave is: hoe realiseren we een bereikbaar aanspreekpunt vanuit de gemeente voor mantelzorgers?
- Op welk schaalniveau gaat de ondersteuning van de mantelzorg in Gooise Meren vorm krijgen? Op gewestelijk niveau, regionaal niveau of gemeentelijk niveau?
- Er is sprake van een mantelzorgersparadox: enerzijds is er een grote bereidheid om te zorgen en anderzijds ontstaat hierdoor een te hoge belasting en geringe draagkracht bij de mantelzorgers in onze gemeente. Een ondersteuningsinfrastructuur met een veelheid aan organisaties optuigen werkt onvoldoende. Nodig is een antwoord op deze paradox en de vraag hoe de draagkracht van mantelzorgers te versterken is en overbelasting voorkomen kan worden. Belangrijk is de 'gouden formule' voor steun aan mantelzorgers en de zienswijze van de Gemeente op het probleem van overbelasting bij mantelzorgers.
- Voortvloeiend uit bovenstaande thema's is het motto dat Het Beraad aan dit advies wil meegeven: '*Aandacht en nabijheid werkt*'. Dit motto wordt hieronder in de opmerkingen en adviezen uitgewerkt

Opmerkingen en adviezen van het Beraad

Algemene indruk

Het Beraad kwalificeert het beleidsplan als goed doordacht en onderbouwd, makkelijk leesbaar en helder geformuleerd.

Pag. 9 mantelzorg en werk: Een werkgever moet bereid zijn om mantelzorg te faciliteren.

Pag. 11 mantelzorg op leeftijd: Wie zijn de oudere en jongere mantelzorgers? Hoe groot zijn deze groepen? Uit wie bestaan ze precies? Waaruit bestaat hun zorg? Graag een duidelijke beschrijving van deze groepen.

Het Beraad adviseert een nader onderzoek te doen naar de diverse groepen mantelzorgers op leeftijd en hun behoeften op dit vlak in kaart te brengen.

Pag. 12 par 1.4 trends en toekomstbeeld: Vroeger was mantelzorg normaal en een vanzelfsprekendheid. Het Beraad vindt belangrijk dat deze vanzelfsprekendheid weer terugkomt, ook in de gemeente Gooise Meren. Ook voor gewone burgers en niet-naasten, vrienden, buren en/of bekenden van een zorgbehoevende zou het normaal moeten zijn om mantelzorg te verlenen.

Het Beraad adviseert om, in de centrale boodschap in de mantelzorgcampagne van de gemeente Gooise Meren, de vanzelfsprekendheid van mantelzorg te benadrukken.

Pag. 13 vergrijzing: Wat zijn de oorzaken van de hoge vergrijzing in Gooise Meren. Wat betekent dat voor de mantelzorger en zijn of haar de ondersteuning? Wat voor ondersteuning heeft deze mantelzorger nodig?

Pag. 16 kansen: Welke zijn de lessen van eerdere successen en projecten, zoals Bordje Vol, voor de mantelzorger? Wat kunnen we daarvan leren voor effectieve steun aan mantelzorgers? Graag omschrijven.

Pag. 16 en pag. 33, Pilot klantreis in bijlage: Welke lessen worden getrokken uit de lessen van de pilot? Hoe worden deze toegepast voor de organisatie en inrichting van de mantelzorgsteun in de toekomst?

Pag. 17 professionals: Het Beraad adviseert een maandelijks contactmoment te realiseren voor de mantelzorger. De voorkeur heeft het om dit moment met een professional met gezag, daadkracht, slagkracht én aandacht te realiseren. Door aandacht en nabijheid voor de mantelzorgers door middel van deze professional wordt de mantelzorger adequaat ondersteund. Deze professional kan doorverwijzen en de draagkracht van de mantelzorger beoordelen. Hierdoor kan overbelasting worden voorkomen. Deze professional moet een vast aanspreekpunt voor de mantelzorger zijn. Deze houdt de vinger aan de pols bij haar of zijn welbevinden. Hierdoor staat de mantelzorger ook niet alleen. Deze professional kan bijvoorbeeld de huisarts zijn.

De landelijke Kennisorganisatie voor Mantelzorg Vilans ontwikkelde veerkrachtrainingen, waarmee professionals de draagkracht van mantelzorgers kunnen versterken. De ervaringen met deze trainingen bij jonge mantelzorgers zijn positief. Het advies van het Beraad is deze veerkrachtrainingen in de toolkit van het Actieplan op te nemen.

Het Beraad adviseert veerkrachtrainingen te organiseren voor professionals.

Pag. 17 professionals: Het Beraad ontvangt signalen over de ondersteuning van Versa welzijn bij de mantelzorgers in Naarden en Bussum. De organisatie zou te grootschalig en onpersoonlijk zijn en kampt met verloop. Hierdoor is er onvoldoende aandacht voor de mantelzorger. Dit geldt niet in kleine kernen Muiden en Muiderberg.

Het Beraad adviseert de ondersteuning voor de mantelzorger onder de loep te nemen en te verbeteren met het motto '*Aandacht en nabijheid werkt*'.

Pag. 18 samenwerking Samenzorgen en samenspel: Het organiseren van een team rond de mantelzorger is een goede gedachte. Het Beraad adviseert daarbij in dit team de verantwoordelijkheden goed te verankeren.

Het Beraad adviseert de bij mantelzorg betrokken organisaties en professionals makkelijk vindbaar door deze samen onder één website en gemeentelijk dak bijeen te brengen, bijvoorbeeld in een bibliotheek of buurthuis. Dat versterkt de samenwerking en bereikbaarheid. Maak op de website van Gooise Meren de mantelzorg goed zichtbaar, zo mogelijk met een mantelzorgloket, zodat men direct bij de juiste organisatie of persoon terecht kan komen.

Gemeente als subsidieverlener: De indicatie voor huishoudelijke hulp verloopt via het keukentafelgesprek met Wmo –consulenten. Het Beraad ontvangt signalen dat de aangeboden hulp in de praktijk niet eenduidig en helpend is en vraagt zich af op welke wijze deze gesprekken en de indicatiestelling verbeterd kunnen worden

Het Beraad adviseert de zakelijke verantwoording aan te scherpen bij Versa Welzijn en aan te sturen op harde resultaten en meer afrekenbaarheid als subsidievoorwaarde. Zie als voorbeeld de inzet van Versa voor Dag van de mantelzorger in november; wat waren en zijn daarvan de resultaten? Hoeveel mantelzorgers zijn bereikt? Welke mantelzorgers zijn met dit evenement bereikt?

Pag. 20 ondersteuningsstructuur: Er zijn op lokaal niveau meerdere organisaties met eigen taken betrokken bij mantelzorgondersteuning. Niet iedere organisatie heeft voldoende focus op mantelzorg.

Het Beraad adviseert elke organisatie aan te spreken op de eigen rol en bijdrage aan mantelzorgondersteuning in onze gemeente. Maak hun bijdrage inzichtelijk en transparant voor de eindgebruiker of aanvrager

Par 1.10. waar zet de gemeente in 2022 op in? Het Beraad kan zich vinden in de doelstelling de positie van de mantelzorger te versterken. Het Beraad vraagt zich af wat de aanjaagfunctie van de gemeente inhoudt? Bij welke activiteiten krijgt dit concreet vorm? Wat merkt de mantelzorger ervan?

In haar rol als aanjager en subsidieverlener kan de Gemeente scherper sturen op resultaten en afrekenbare inzet van de betrokken organisaties

Pag. 22 actieplan: Het Beraad kan zich vinden in het Actieplan en ondersteunt de doelen.

Het Beraad adviseert de toolkit uit te breiden met veerkrachtrainingen

Pag. 28 financieel: Het Beraad wil graag inzage in de subsidies en de subsidievoorwaarden die voor betrokken organisaties gehanteerd worden.

Tot slot

Het Beraad wil hierbij graag nog aangeven dat zij, ondanks haar kanttekeningen en adviezen, de vele intenties en de inzet van de gemeente waardeert om zoveel mogelijk te doen voor mantelzorger in Gooise Meren.

Met vriendelijk groet

M.E.T. van der Heijden

Voorzitter Beraad Gooise Meren